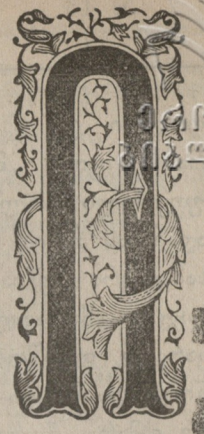

მეცხრე

მეცხრე
ლიონი

№ 43 საყოველ-კვირბო სალიტერატურო და სამხატვრო გაზეთი. № 43

26 ლეონობისთვე

გამოცემა ყოველ კვირას

1886 წელსა.

ფასი გაზეთი „მეცხრე“-სა ერთის წლით..... 5 მან. X ნახევარ წლით.... 3 მან. სხვა ვადით ხელის მოწერა არ მიიღება.

ხელის მოწერა მიიღება: თბილისში რედაქც. კონტორაში ან წითლისკუთხედ ქარვას. ფოთში ბ-ნი ბესარიონ კაღანდაქსთას.

ცალკე ნუმერი გაზეთი „მეცხრე“-სა ღირს 15 კაპ.

ისე იდება: თბილისში: ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში, შვედროვის სააგენტო კონტორაში, ალიხანოვის პაპიროზის მაღაზიაში, ხიდის ყურთან. ქუთაისში: კილაძეთ წიგნის მაღაზიაში და ბათუმში პარიკმახერ არსენასთან.

გამოგზავნილი სტატიები, კორექსონდენციები, ლექსები და სხვა წერილი წერილები, თუ რედაქციამ საჭიროდ დაინახა შესწორდებიან.

გამოგზავნილი ხელთ-ნაწერები რედაქციაში ინახება მხოლოდ ერთს თვეს. სტატიების უკან გაგზავნას რედაქცია არ კისრულობს.

რედაქცია უმორჩილესად სთხოვს ბ-ნი წერილების ავტორთ სტატიები გარჩევით ეყენ დაწერილინი.

ყოველ წერილში აუცილებლად მოხსენებული უნდა იყოს ავტორის სახელი, გვარი და საცხოვრებელი ადგილი.

გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ. Въ редакцію газ. „ТЕАТРЪ“ Галерея быв. Арцруни № 110.

მართული თეატრი

დღეს ქართული დრამ. დასისაგან წარმოდგენილი იქნება:

I

ს ა თ ა ბ ა ლ ა

კომედია 4 მოქმედ. და 6 სურათად გაბრ. სუნდუკიანისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ბ-ნი საფარ.-აბაშიძისა, ნ. გაბ-ცაგარდისა, მ. ჯეონიძისა ბ-ნი აბაშიძე, აწუ-რელი, მესხიკი, მაქსამიკი და სხვანი. დასაწყისი სწორეთ 7 $\frac{1}{2}$ საათზე.

ქართული თეატრი

წარსულს კვირას ქართულ დრამ. საზოგადოების დასისაგან წარმოდგენილი იყო 3 მოქმედებიანი კო-

მედია კნ. ბარბარე ჯორჯაძისა „რას ვეძებდი და რა ვპოვე“ და 1 მოქმედ. ვოდვეილი „სუსტი მხარე.“ „რას ვეძებდი და რა ვპოვე“ როგორც კომედია, როგორც სარკე საზოგადოებისა, მეტად სუსტი და მკრთალია, თუმცა ალაგ-ალაგ ეტყობა ავტორის სურვილი საზოგადო სატკივარის, დღიურის ვარამის შეცებისა. რაც უნდა იყოს პატივცემულ კნ. ბარბარე ჯორჯაძისას ეტყობა, რომ თვალის, ყურის და კალამის უჭრის... ეს კი სასიამოვნო მოვლენად უნდა ჩათვალოს ჩვენს უსუსურს დრამატიულ მწერლობის ასპარეზზე, მით უმეტეს რომ დრამატურლათამ შემთხვევაში ქართველი ქალი გამოდის. უმთავრეს როლებს ამ პიესაში ასრულებდენ ივ. ცაგარელი, ვ. აბაშიძე, ნ. გაბუნია-ცაგარლისა და მ. საფარ-აბაშიძისა.

ივ. ცაგარელს საპასუხ - გებო როლებისათვის არც ღონე და არც გამოცდილება მოსდევს. ავტორმა

დგენას და მეტადრე მეორე: კასსაში სულ შეიღ
თუმან ნახევარი შემოსულა; კომიტეტს კი ყოველი
წარმოდგენა არა ცხრა-ათ თუმანზე ნაკლებ უჯღე-
ბა...

ვალეკო—ა.

რუსული თეატრი

წარსულს კვირას რუსულ თეატრში წარმოად-
გინეს ოპერა „ვილჰელმ ტელი“ ეს ჩინებული ოპერა
საკმაოდ კარგათ ითამაშეს. კარგი იყვნენ ბ-ნი ლიუ-
ბიმოვი და ქ-ბ-ნი ცეზარ—ინსაროვისა. ორშაბათს
წარმოდგენილი იყო „დემონი“. ეს ოპერა საზოგა-
დოთ კარგათარ მიდის. ხალხი სრულებით არ იყო: ერ-
თი ათიოდე კაცი იჯდა სკამებში და დანარჩენი გა-
ლერეაში. «რიგოლეტო»-თავე იჩინა ახალ-გაზდა არ-
ტისტმა ბ-ნმა ლიუბიმოვმა. სიმღერას გარდა საუცხოვო
იყო არტისტის ხელოვნური თამაშობა დრამატიულ
ადგილებში, მშვენიერი გრიმი და გარეგნობა არტის-
ტისა დიდს შთაბეჭდილებას ახდენდა მაყურებლე-
ბზედ.

კვირიდან კვირამდე

✕ ამ თვის 13 პეტერბურღში დიდი მთავარის
მიხეილ ნიკოლოზის-ძის დღეობაზე მათსეე სასახლეში
სხვათა შორის დასწრებიან ბევრი კავკასის მხედართანი.
ნადიმის დროს სხვათა შორის დაუღევიათ სადღეგრძელო
ჩვენი ქვეყნისათვის და ბოლოს ქართულ ენაზე უმ-
ღერნით ჩვენი განთქმული „მჭავალ ყაშიყ“

✕ წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოე-
ბას განზრახვა აქვს ბათუმის სკოლა სოფლად გადა-
იტანოს, აჭარაში ან ქობულეთშიო.

ბაირონიძემ.

ოჰ! თუ რდესმე, მშვენეკსა საზმარში გართულს,
მომხეკუნებია ანთუული შენგან ტრფიადი,
ნუ უკვე მართლა არ შემინდობ ამ სიამეს სრულს
და კრთს წუთს საზმარს შემანახებს მაგ რისხვისადი?

სამ სიუყარულსა შენსას ვაზუბ მარტო მე სეიქმე...
ის შესაძლავ ცხრუკებაში მხოლოდ რცნებით...
და რას მოაწეს-მის ცვლილება გაჭჭრება მსწრაფლად,
რადა მჩრება მე?—ოხვრა, კენესა, ცრემლი გოდებით...

მსწრაფლ მიმამინე, დამისუტე რთავ თვალები,
სუელი დაშაჭრე ტვბილ-სიზმრებით, შემძლე საეათა:...
ოჰ, თუ ემსგავსა იმ დამისას ესე სიზმრება,
ბედნიეკებას რა-რავს უძღვნის იგი სულს მართლად!

ნუ; ნუ შეარყევ მოჭეუფრკითა წარბთა სასტავად,
ნუ დახარბდები ძეარფსს თვალსა ჩემის ბედისას,
რდესაც სიზმრად კვადნიეკობ შენთან ამ რავად,
ის ნასუიდი მაჭეს, ხარესა ვიხდი სატანჯუელისას!

დე, მან მახუქეს ეგ დიმიდი მინახუბული,
ნუ ფეჭრობ, მისთვის ქვეყნიერი არ მქონდეს ტანჯვა,
იმ წუთიერი ნეტარების ნაცვლად თან დამდეს
განღვიებების ყამს საზარელი თვით სრული დასჯა.
სვანი.

ს. ახალ-ჭალა. 1886 წ. 21 სექტემბერს.

თეატრის კვირა

✕ ოზურგეთიდან გეწერენ, რომ ამ დღეებში
იქ ყოფილა და კონცერტი გაუმართავს ჩვენს გამო-
ჩენილს მომღერალ-არტისტს ბ-ნს ფილ. ქორიძეს თა-
ვისი პატარა დასითა. საზოგადოება, ოზურგეთისთანა
პატარა ქალაქის შეთავსებით, საკმაოდ დასწრებია და
ძლიერ კმაყოფილიც დარჩენილა ბ. ქორიძისა.

✕ იქილამეე გვატყობინებენ, რომ ახალციხილამ
ბათუმამდი გაჰყავთ დიდი გაა-ტყეკილი, რომელზე-
დაც ეს ორი თვეა მუდამ დღე ორი ათასი სალდათი
მუშაობსო. გზა იწყება ახალციხეს, გადიარს სურების
ღარღოს გურიაში, მერმე მოიმართება აჭარის
ქელზე, გადიარს სოფ. ხანას და იქიდან ბათუმ-
ში მოვლია.

ხალხური პოეზია

(ლექსნი, ანდაზები და გამოცანები, შერებ. გ.საგან.)

ა. გუჩიაში შეკრებილი.

I.

დროსა შევესწარ ასკოსა, გულს ცუცხლი გამიღვასა;
ღინჭილოდ სთლიან აგუნდს, ბრილიანტსა და ლალებსა,
აღმასით ჭკაწმენ ვირებსა, აკრავენ ოქროს ნალებსა,
ბედაურს ცხენს კი გურტანს სდგმენ, სცემენ... ვინ შეიბ-
რალებსა!..

II.

უძვირფასესად მივიღო, თუმცა მიბოძო თმია,
მალმალ დახედო, ვაკოცო, სშირად ვიძახო „კაია!“
ტანზე სუდარი ჩამცვი, გულზე დამადგო ჭაია,
და ამავე წაქში მომკალი — თუ მიჯნური გეავს სსკაია!..

III.

ზღვიდან ამოსული — ცვარმა დაღწიო.

კატა რომ თვეს დანახავს — გბილები ატკივდება.

შენსას მოვალ, მისარა, სიცილი და „ოჭოჭოი“,
ჩემსას მოხვალთ, მეშინა, კადმე, რა ვქნა ოპოპოი!

ბ. იმერეთში შეკრებილი.

მეჭალი მძულს ნაკრუსალი, გურტუმ-ბარკალ დაგლეჯილი,
კაცი სხვისას მოლხენილი, თავის სხლში დაღრეჯილი.

ცოლეურსა მივდიოდი, მივითლიდი ატამსა,
აქეთობას მოვიდოდი, მოვიკრებდი ნათაღსა!

ღამაზო და მშენიერო, ღვინის ფერო მძინარე,
მე რომ შენგენ წამოველი თავი მოიმძინარე.

აფრინდი შავო მერცხალო, დაჭეე არაკის პირსაო.
ნეტავ რა გაუჭირდება შენი დედამის შვილსაო!

მინდორ-მინდორ დავდიოდი, ალაგ-ალაგ ჭოჭოი იყო;
მე საწყალმა რა ვიცოდი, თუ ის გოგო კოჭლი იყო!

სიღარბე და ოხლობა, ორივე გამომივლია.
სჭობს სიღარბე ოხლობას, ოხლობა მეტათ მხელია.

(შერებილი ნაბალია ვაბ-ცაგარლისაგან.)

მანგლისი რომ ააშენეს, წყარო ადინეს მივითა;
სასახლეები დამართეს, თეთრად დალესეს კირითა.

იქ რომ ერთი ქალი იყო ხელებს იღებდა ხინთა,
თრიალეთიდან მეცხვარე ყველს ეზიდება ხინთა.

კამბეჩივით ლაფში წვეხარ, გვერდზედ გაცხისა ტალხი;
თავი მოკალეულ ჭაბს გიგავს, შენ რაღათ გინდა დალქი.

მდლა-მდლა დაფურინამდი, დავეიოდი ქორიეთა,
ბუბუ-მეგრდი დავინახე, თეთრი გქონდა ბრალეთა.

ბიჭო! რას გადაგიკიდე, რას ამიტყე შარბი.
დღედა-ღამე რომ ვიუბლო, მანც არ დავიღალბი;
ისე გავინდი საქმესა, ვეღარ გაიგნო კარბი.

ურემს თავი დაუდე, დაუდე და დამეშალა,
გოგო, იქით გამეტალე, საღერლედი ამეშალა.
შერებილი ავქსენში. ცაგარლისაგან.

დრამატიული ხაზობალოების

კომიტეტს

რადგანაც სოფ. ქვემო-ქალაში შემდგარია პატარა
დრამატიული დასი სკოლის შეგიღებისაგან და სცე-
ნის მოყვარე ადგილობრივი თავადიშვილებისაგან და
რადგანაც არა ერთხელ და ათჯერ გაგვიპართამს წა-
რმოდგენები სკოლის დარბაზში, ამისათვის უმორჩი-
ლესად ეთხოვდრამ. კომიტეტს რამდენიმე სუმბუქი კო-
მედიები გვათხოვონ, რადგანაც რაც ხელში გვექონდა მაგ.
— «ცოლითუ გინდა ეს არის», «კატა აწონა» «ტივით
მოგზაურობა», «ცოლები დავკარგეთ», «ბაიყუში», «მა-
თიკო» და «ტუნწი», გვითამაშნია, უნდა მოგახსენოთ რომ
ადგილობრივი საზოგადოება თანაუგრძნობს ჩვენგან
გამართულ წარმოდგენებს. წარმოდგენებიდან აღებუ-
ბული ფულიდან ჩვენ განვიზრახეთ ქართული წიგ-
ნების ბიბლიოტეკა გავხსნათ. სა მთუმნამდე კიდევ გვაქვს
ხელში წინანდელ წარმოდგენებიდან აღებული. —
იმედი გვაქვს, კომიტეტიც ჩასდგება ჩვენ მდგომარე-
ობაში და გამოგვიგზავნის დროებით შემდეგ კომე-
დიებს და ვოდვევლებს: „ცელქები, ბნელ-ოთახში,
დატრილდა ჯარა, ბუტიაობა, ანტონოვის კომედი-
ები, ხათაბალა, თ. რ. ერისთავის ხელთ ნაწერ კო-
მედიებს და ვოდვევლებს, ზოგს გადაესწერთ და ზოგს
წარმოდგენის უმაღლე მოგართმევთ.

ქვემო-ჭალის სკოლის მასწავლებელი ნიკო ლეონიძე.

508 ივ. ნიქ 1925

ეროვნული
მუზეუმი

მოთხროვანი

შუარის ძიება კოსტიახანის ძალისა.

(მოთხრობა გი დე მოპასანისა)

სავერინის ქერივი სცხოვრებდა სოფელ ბონი-ფაჩიოში ერთად თავის შვილთან. სავერინთან სახლი აწოლილი იყო ერთს მალალს მთის წვეროზედ და ამაყად გადმოსცქეროდა ხელ-უხლებელს ტყეს და მის იქვედ ფართოდ გაშლილს ზღვას.

ქერივი სავერინისა მარტოდ მარტო იყო, საზრ-დოს აძლევდა შვილი, ახალ-გაზდა ანტონიო და სახლს უდარაჯებდა ერთი უშველებელი გამხდარი ძაღლი, სახელად „მურა“. ახალ-გაზდა ანტონიო და „მურა“ ხშირად დადიოდნენ სანადიროდ.

ერთხელ ანტონიოს და მის ამხანაგს ნიკოლოზ რაეოლატის ჩხუბი მოუვიდათ და ამ უკანასკნელმა მტრულად, მოპარვით მოკლა ახალ-გაზდა ანტონიო სავერინი და ამის შემდეგ მახლობელ კუნძულზე სარდინიაში გაიქცა.

როდესაც საბრალო დედამ დაინახა თავისი შვი-ლი, რომელიც გამვლელებმა მიუტანეს, დედას ტირი-ლი და ქვითინი არ დაუწყვია, ის მხოლოდ გაშტე-რებით შეჰყურადა შვილის უწყალოდ გაპოზილს მკერდს და თითქოს არ გრძობდა რა უბედურობა მოსულა მის თავზე. დიდ ხანს იყო ამ მდგომარეო-ბაში საბრალო დედა, ბოლოს აიპყრო თვალები ზეცი-საკენ და აღთქმა მისცა მკედარს შვილს, რომ შური ეძია. დედამ მადლობა გადაუხადა შვილის მომტანთ, აიღო შვილის ცხედარი, შეიტანა თავის ოთახში, დაჰკეტა კარები და გულ-გასაგმირავე ქვითინი მორთო „მურამაც“ საშინელი ღმუილი დაიწყო. საზარელი იყო ეს სურათი.

ანტონიო პირველის შეხედვით მიძინებულს ჰგეანდა, ხოლო სისხლით გასერილი და ზედ ტანზედ მიკრული პერანგი აშკარად ამტკიცებდნენ, რომ იგი ამიერიდან არ ითვლებოდა ამ სოფლის მცხოვრებად. დედამ მოთქმა დაიწყო. ძაღლი გაჩუმდა.

— ოჰ! ჩემო შვილო, ჩემო პატარავ, მე გადა-უხლდი შენს მკვლელს, მე დავამშვიდებ შენს სულს, შენ ფიქრი ნუ გაქვს ჩემო ბავშო, შენ მშვიდობიანად დაიძინე, მე კი შურს ვეძიებ, ვეძიებ, თუნდაც თვით ჯოჯოხეთმაც წინამძღვრება გამიწიოს... შენ ფიქრი ნუ გაქვს ჩემო პატარავ, ჯავრს მე, მოვიყრი შენს მკვლელზე.

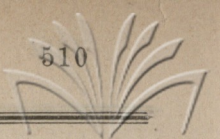
ძაღლმა კი ისევ საზარელს ღმუილს მიჰყურებდა და ტიროდა და ამ რიგათ გაათენეს ორივემ მთელი ღამე. მეორე დღეს დედამ და ერთგულმა ძაღლმა და-მარხეს თავისი მანუგეშებელი ანტონიო და რამდენი-მე ხნის შემდეგ ანტონიოს მკვლელობა ყველას და-ვიწყებული ჰქონდათ.

ანტონიოს შემდეგ საბრალო დედას არაფერ და-რჩენია, არც შვილი, არც შორეული ნათესავი და ამიტომ შურის ძიება მარტო თვითონ უნდა ეკისრნა. თეთრი კუნძული ზღვის მეორე ნაპირზედ ყოველ-თვის თვალ წინ ელანდებოდა საბრალო დედას. ან-ტონიოს მკვლელი სცხოვრებდა სოფელ ლონგოსარ-დოში, სადაც განსაკუთრებით იმალებოდნენ ყველა ავაზაკები და კაცის მკვლევები, მხოლოდ ამ ჯურის ხალხით იყო დასახლებული ეს სოფელი. აქვე, რო-გორც წინეთ ვსთქვით, იყო დამალული ნიკოლოზ რაეოლატი.

მარტოდ მარტო დაობლებული ანტონიოს დე-და ყოველ ცის-მარი ღღე იჯდა პატარა ფანჯარას-თან და შეჰყურებდა ხსენებულს სოფელს და თან შურის ძიებაზე ჰფიქრობდა. დედამ შეჰფიცა შვილის ცხედარს შურის ძიება და უნდა აასრულოს კიდევ. დიან უნდა აასრულოს—მოსვენება დაეკარგა, დღი-სით სულ იმაზე ჰფიქრობდა, ღამეებით არ იძინებდა, მხოლოდ ერთის ფიქრით, ერთის სურვილით გამსჭვალული იყო მისი გონება; არც „მურა“ იყო დამ-შვიდებული. მის აქეთ, რაც პატრონი მოუკლეს მუ-რა ყოველთვის შინ არის და საზარლად შეჰქმდებიან ხოლმე. როგორც დედის გონებაში, ეგრეთვე ძაღ-ლის გონებაშიაც მხოლოდ ერთი და წადილი ტრია-ლებდა—შეჭას ძიება.

და აი ერთხელ საღამოს, სწორედ იმ დროს როდესაც „მურა“ ჩვეულებრივად აცხადებდა თავის მწუხარებას, ანტონიოს დედას თავში მოუვიდა ერ-თი საშინელი აზრი, საზარელი განზრახვა, შემადრწუ-ნებელი შურის-ძიება. იგი დიდ ხანს ჰფიქრობდა, მთე-ლი ღამე არ დაუძინია და გათენდა თუ არა მაშინა-თვე გასწია ეკლესიაში; აქ მხურვალედ ლოცულობ-და და ევედრებოდა ღმერთს, რომ ძალა მიეცა მის-თვის—განზრახვას აღსრულებისათვის, შურის ძიები-სათვის.

ამის შემდეგ დედა შინ დაბრუნდა აიღო ერთი ძირ გამოვარდნილი ბოჭკა მაგრად ჩაარქო დედა-მი-წაში, პალოებით დაამაგრა, ზედ მიხადა „მურა“ და თვითონ სახლში შევიდა. იგი დიდ ხანს დადგოდა

საქართველოს
საზოგადოებრივი
საბჭოთაო
საბჭოთაო

თავის ოთახში და რაღაც გაშმაგებით შეჰყურებდა იმ მხარეს, სადაც იმყოფებოდა მისი შვილის მკვლეელი, ნიკოლოზ რაფოლატი.

მურა კი მთელს დღე და ღამეს საცოდავად ღმუროდა. მეორე დღით დედამ წყალი მიუტანა, მაგრამ საჭმელად არაფერი მიუცია, არც ძველი გადაუდგო. გავიდა კიდევ ერთი დღე. ძაღლს არაფერი ეჭამა. მესამე დღეს მურას თვალები ჩახისხლებოდა, ბალანი აბურძგნებოდა და გაშმაგებით ცდილობდა თოკის გავლევას, მაგრამ ვერ მოეხერხებინა და ეს უფრო აბრაზებდა. მოხუცებულმა ქალმა კიდევ არაფერი არ აჭამა! ძაღლი თითქმის გაგიჟებული იყო. ასე გაიარა მთელი დღე და ღამე.

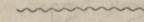
მეექვსე დღეს დედამ მონახა ერთი ძნა თივა, მოსძებნა თავის ქმრის ძველი ტანისამოსი-ძონძი, გატენა თივით ამართა მაღალს ჯოხზე, თიხისაგან თავი გაუყეთა, ასე რომ შორიდან კაცს ემსგავსებოდა. მერე აიღო და „მურას“ წინ მიწაში. დარჩო ძაღლი გაშტერებული თვალითუყურებდა თავის პატრონს და ღმუროსაც თავი დაანება, თუმცა შიმშილი საშინლად სტანჯავდა. ამის შემდეგ ბებერმა ქალმა გასწია ქალაქში, აქ იყიდა ერთი გრძელი, წითელი ძეხვი და ისევე უკან დაბრუნდა. ანთო ცეცხლი და ძეხვის მოხრაკვას შეუდგა; „მურა“ სრულებით გააგიჟა ძეხვის სუნმა და პირ დადარბლებული, თვალ გამხეცებული, იგი საზარცის ხმით, ღრენით და ღმუროთ ახმაურებდა მთელს არე-მარეს.

შეწვა, თუ არა ქალმა ძეხვი წამოდგა და შემწვარი ძეხვი კისერზედ მაგრად მოახვია „გაკეთებულს“ კაცს და როდესაც ყველაფერი მზად იყო, მაშინ დედამ ძაღლიც აუშვა. როგორც ტყვია ისე მივარდა მურა „კაცს“ და გაშმაგებით დაუწყო ყელის გლეჯა. „კაციც“ და ძაღლიც ორნივე ძირს წაიქცნენ და აქ მომეტებულის გაშმაგებით და იშტით დაუწყო „მურამ“ ძეხვის ყლაპვა—რამდენიმე წუთის განმავლობაში „კაცის“ კისერისაგან არაფერი იყო დარჩენილი.

ბებერი ქალი კი ჩუმად, რაღაც სიამოვნებით უყურებდა ამ სურათს, მერე ნელა მივიდა ძაღლთან და ისეე მიაბა თავის ადგილას. ძაღლი სამი დღეს უჭმელი დარჩა, მეოთხე დღეს ხელ ახლად გამართა ქალმა თავისი უცნაური სადილი ძაღლისათვის და ძაღლი უწინდებურადვე გაშმაგებით დაეცა საჭმელს—„კაცის“ კისერს.

მთელი ექვსი თვის განმავლობაში ზრდიდა ქალი თავის მურას ზემოყვანილის საშუალობით. ძაღ-

ლი თითქმის შეიჩვია და კბილებით ჩხილებით საპროსო მოეწინა. ბოლოს ქალმა ძაღლი სრულებით აუშვა და ხელის გაქნევით მიუსყვდა ხოლმე ვაკეთებულს „კაცს“—და ამ რიგათ ისე გაწურთენა ძაღლი, რომ როდესაც „კაცს“ ყელზედ ძეხვიც არ ჰქონდა, მაშინაც კი მივარდებოდა ხოლმე „კაცს“ დასაგლეჯავათ. თუ კი პატრონი უბრძანებდა. ხშირად უბრძანებდა მურას ანტონიოს დედა:—„გასწი“! და ძაღლი შურდილივით ეცემოდა „კაცს“ ყელში.

როდესაც სავერინის ქერივი დარწმუნდა, რომ შურის ძიების წამი მოახლოვებულია, წაიდა ეკლესიაში, ბევრი ილოცა, მიიღო შენდობა მღვდლისაგან, ჩაიცვა ვაჭ-კაცური ტანისამოსი, რომელიც სრულებით დაფლეთილი იყო, ასე რომ ნამდვილს მათხოვარას, ლატაკსა ჰგებოდა, ზედ წამოიკიდა ხურჯინი, გაურვიდა მენავეს მეორე ნაპირზედ გადაყვანას, გაიყოლია თავისი „მურა“ და გაემგზავრა სოფელ ლანგოსარდოში. ძაღლს აგერ ხუთი დღე იყო რაც არაფერი ეჭამა; ქალს კი ხურჯინში ახლად შემწვარი ძეხვი ჰქონდა და ამ ძეხვის სუნით უფრო აანჩხლებდა, უფრო მაღას უღვიძებდა საცოდავ მურას. სავერინის ქერივი ნელ-ნელა მიდიოდა ქუჩებში და რაღაც შიმშით გაიყურებოდა აქეთ და იქით. ვიღაც გამეღვლს ჰკითხა: ნიკოლოზ რაფოლატი სადა სდგასო... გამეღვლმა მიუთითა ერთს სამქედლოზე. რაფოლატი ჩვეულებრივად მოუშაობდა და არხვინად ატარებდა დროებას. ანტონიოს დედა შევიდა კარში და დაიძახა: რეფოლატი აქ ხომ არა სდგას? ნიკოლოზ რაფოლატი მიბრუ და, სწორედ ამ დროს დედამ მიუშვა მურა და უბრძანა:—აბა, გასწი შესჭამე, შესჭამე!!

გაშმაგებული ძაღლი ერთის თვალის გახანხამებამდინ ეცა ყელში რაფოლატს და ორივე ძაღლი და კაცი ძირს წაიქცნენ. რამდენიმე წუთის განმავლობაში რაფოლატი იკლაკნებოდა და ცდილობდა თავი დაეხწია, ხელებს იპოტირებდა, ფეხებს ატყაპაუნებდა, მაგრამ ყოველივე ამაოდ იყო; მურა გაშმაგებით ჰგლეჯდა მის გულ-მკერდს, მის სახეს. როფოლატიმ სული დალია, მაგრამ ძაღლი მაინც არეშებოდა, სულ ჰგლეჯდა და ჰგლეჯდა....

ორმა თუ სამმა კაცმა დაინახეს, როგორ გამოვიდა რაფოლატის სამქედლოდამ ვიღაც მოთხოვარა და მას უკან გამოჰყვა შავი გამხდარი ძაღლი, რომელიც სისხლში გასერილი იყო.

ქართული
საბჭოთაო
კულტურის
მემორიალი

სალამოს ანტონიოს დედა შინ დაბრუნდა.. იმ
ღამეს დედას მშვიდობიანად და ტკბილად ეძინა.
ცოცხლობი.

სომხური თეატრი

წარსულს ორშაბათს სომხურ დრამ. დასმა წარ-
მოადგინა. ოთხ მოქმედებიანი კომედია „ქსანდელი
სიუჟანული“.

უმთავრეს როლებს ასრულებდნენ ბ-ნი ჩიმიშქი-
ანი დენერალის როლს და მირალიანი სტოლონაჩა-
ლნიკის როლს. ორივე მოთამაშემ ხელოვნურად შეას-
რულებს თავიანთი როლები, მეტადრე კარგათ
თამაშობდა მირალიანი, თუმცა ალაგ-ალაგ სიმა-
რთლეს შორდებოდა, მაგალითად სცენა შეილთან.
კარგათ შეასრულა თავისი როლი ქ-ბ-ნ ზაბელამ, მე-
ტად ხელოვნურად შეასრულა მსახურის პატარა რო-
ლი ბ. აბელიანმა. ამ ახალ-გაზნდა არტისტს ნიჭი აშ-
კარად ეტყობა და, თუ თავის როლებში გამოუმეცს,
იმედია რომ ბ-ნი აბელიანი ერთ სასარგებლო არ-
ტისტად შეიქმნება სომხურ დრამატულ დასისა-
თვის. —

მოსწრებული სიტყვა.

გურულს ქართლში ჩასვლას მოეხდა. ერთხელ სო-
ფულად მიმავლდა შესვდა, რომ ვიღაც კაცი მიწიდან ძვრე-
ბა. გურული გაოცდა, დააკვირდა ადგილს და შეინიშნა,
მიწიდან კვამლიც ამოდიოდა და სმაურბაც ისმოდა. გა-
კვირებულს გურულს არც მოჰგონებია თუ შეიძლებოდა
მიწაში სახლის გაკეთება და ოჯახობით ცხოვრება, და
ჟურ მიესალმა და მერე დაეკითხა მისი ჩაჭერი ტანისა-
მოსით არა მასზე ნაკლებ გაცრებულს, მიწური სახლი-
დამ ამოსულს ქართლელ გლეხს:

— გამაჯრება შენი ძამიავ! რა ამბავია საიქიოს?
ბაბუა-ჩემი რას შერბება? ჩემი დედამთილი რაგოჯრას?

სურკეი მესხს და პ. უ—ს საუბარი ჰქონდა ქარ-
თულ სინონიმებზე. სურკეიმ სხვათა მრავალთა მაგალი-
თთა შორის მოაყვანა სიტყვა „კასხი“ და დაეკითხა:
თქვენში სომ არ იცინა ეს სიტყვა.

— ვაჰ, არც მე ვიცოდი აქამდე. „კასხი“ ვითომ
და რა შეიღი სიტყვაა, „გოჯრას“ უნდა, გოჯრას!

— არა, პ. „კასხი“ უკეთესია; გოჯრას სომ
სა ჰქვია:

— ჩვენში, იოსუნჯას დარბაისულმა პ., კასხს ჰქვია,
და თქვენში—თავსა!

— აგრეც არის, მაგრამ ახლა ეს მითხარი პ., სი-
სწრაფით მიაყულა სურკეიმ—ჩვენი კვანი სჯობიან თუ
თქვენი გოჯრას?!

ჰ.

«თეატრის» ფოსტა.

ახალ-სენაკში ბ—ნს... ოტიას... თქვენი ორი ლექ-
სი მივიღეთ, დასაბეჭდათ გამოდგებიან, ხოლო უთუოდ უნდა
შეგვატყობინოთ თქვენი სახელი და გვარი, წინამდებე შემო-
ხვევაში ლექსებს ვერ დაბეჭდავთ. „თეატრის“ პირველ გვე-
რდზე ავტორთა წერილების შესახებ, ვგონებთ, ვრცლად და გა-
საგებად არის მოხსენებული...

ბ—ნს დ. ბას.—შვილს თქვენი წერილი ვერ დაი-
ბეჭდება.

პარტიზი ბ—ნს პ. ფიფიანს. თქვენი ზოგიერთი წერილები
ვერ დაიბეჭდება... დიდად დაგვაბადებთ თუ პატარა მოთხრო-
ბებს გამოგვიგზავნით.

ბ—ნს ტ—შვილს თქვენი ლექსები დასაბეჭდათ ვერ
გამოდგება.

ბ—ს ჩ—კ—ს. მოფინება იქონიეთ, მოთმინება!..

ბ—ნს რ. თქვენი წერილი მეტად პირადი მიმართულ ე
ბისაა და ამიტომ არ ვბეჭდავთ.

ბ—ნს სოფლის მასწავლებელს. ჩვენ დიდათ ვწუხ-
ვართ, რომ შედარების გაგრძელების ბეჭდვას, ვერ ვანერნებთ...

ჭუთაისში. ქუთათურს „ჰამლეტი“ მალე გამოვა
ცალკე წიგნად და მაშინ გირჩევთ შეიძინოთ, თორემ ესლა ზო-
გიერთი ნუმრები არა გვაქვს.

ჭ—ბ—ს ანასტასის თ—დ—რ—მისას გამოდლობთ
გამოგზავნილი სათვის, ყველაფერი დაბეჭდილი იქნება.

სტანცია სუფსაში, თეოდ. თავ—მისას. მივიღეთ
თქვენი წერილები. დიდს მადლობას მოგახსენებთ; თავის დროზე
დაბეჭდილი იქნება. იმედი გვაქვს შემდეგისათვის არ დაგვი-
ვიწყებთ.

რედაქტორ-გამომცემელი ვ. აბაშიძე.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა ნ ი

დედა-ენა ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, მისთვის გამოცემა, შეცვლილი და შევსებული, დაიბეჭდა და ისუიდება გამოცემელის გრიქურთვის მაღაზიაში. ამ ანბანის გამოცემის ანბანი თითქმის ხელ-ახლად არის შედგენილი და მასში ჩამატებულია საწერი დედანი, პირველ ხანში სახმარებელი. პირველი საკითხავი წიგნი შევსებულია ახალი სავარჯიშოებით, მოთხრობებით, ლექსებით და სურათებით, გარდა ამისა შეცვლილია რედაქცია ზოგიერთა წინანდელი მოთხრობისა და ლექსებისა. წიგნის მეორე—სადმართო ნაწილი იპურობს პირველის წლის კურსსა ორივე აღთქმას მოთხრობისას, სურათებს ს. სადმართო მოთხრობები თავდება წმიდა ნინოს ცხოვრების და მოქმედების მოკლე აღწერით, რომელიც სურათით არის შემკობილი. წიგნი წინანდელს გამოცემაზე ერთი თაბანი, იუნ 32 გვერდით, დიდია, მაგრამ ფასი კი შეუცვლელად ერის დაჩენილი. გამაცემელი გრიქურთვის მაღაზია იყოფება გუკიის ხიდის კურთან, ბადის პირ-და-პირ. (5—5)

ბეჭდება და სექტემბრის პირველს რიცხვებში გამოვა,—

„ქართული წერის დედანი“

გ. გაბიჩვაძისა.

(გამოცემა ი. მურადოვისა)

წერის დედანს შეადგენს: 1 მსხვილი გადაუბედი სელი ბადეში თავის ელემენტებით; 2 დახატარაკული სამკალო მერგვალი სელი უბადოდ ოთხს ხაზში; 3, გადაბედი სწორედ (აღმაცურად) ნაწერი ნუსხური სელი სამს ხაზში და 4 გადახრილი (наклонный) გავრული ნუსხური სელი ბადეში—ჟერ გადაუბედად და შედეგ სამს ხაზში გადაბით.—დედანს აქვს სულ 24 გვერდი. დედანის ფასი—30 კაპ. კინც ოცდაათსანუ მეტს იუადისეგ-ზემპ. დაეთობა 24 კაპ. (3—3)

ქალს, რომელსაც აქვს შესრულებული სწავლა ჰეტერბურდის ინსტიტუტში, წიგნის ეკატრინისა, ჰსურს იუოლიოს შავირდები, ასაწავლოს ან განამოტრებინოს უოველს საგანსე, ანუ ენებზე: ფრანციცულსა და ნემეცურსე.—იკითხეთ: მისაილოვის ქუჩაში, სახლი № 82, ერისთვისას.

ჩვეულებრივ წინა წლებისა ამ მომავალი მოგების 1 სექტემბრის 5⁰ სახელმწიფო მოგებანი შეიძლება შესუიდეულიქმნენ დრო გამოშვებითი ფულის შეტანით 31 აგვისტომდე. ბილეთების ნუმრებს ტელეგრაფებით შევატყობინებთ. ბილეთების მუიდეველებს შეუძლიანთ, თუ მათი სურვილიც იქნება, ჩაეწერონ თუნდაც მარტო სექტემბრის მოგებაში. ბილეთების დასდევა ღირს 45 კაპ. გარეთ მცხოვრებლებს 17 მანეთის გამოგზავნის შემდეგ დაუყოვნებლივ გაეგზავნებათ მოწმობა ბაღეთების სერის №-ითა. თხოვნა შეუძლიანთ მოგვმართონ, აგენტს ბანკის ფირმისას „კენრის ბლოკი“ ბ-ნს ვ. მაღიშეკს ქალ. თბილისში, გოლოვინის პროსპექტი, პაპიროვის მაღაზია „იკერისში“ დიდის 9 საათიდან 1 საათამდე და სადამოს 5 საათ. 8 საათამდე.

ვასწავლი ფრანგულს ენას ქართულის საშუალებით. საკლასო რეპეტიციონებსაც ავიღებ.
 შეტრე მირიანაშვილი
 აღრესი „თეატრის“ რედაქციონში.